

Kursbeskrivning: Ekonomisk statistik

AN 7,5 högskolepoäng

Engelsk titel: Economic statistics, AL, 7,5 ECTS-credits

Avancerad nivå och masternivå

Kursen kan också ingå som moment i vissa kurser på avancerad nivå

Beskrivning av kursen

Kursen består av ett moment:

1. Ekonomisk Statistik, 7,5 högskolepoäng

Kursen behandlar bl a indexteori och uppbyggnaden av nationalräkenskaperna. Den bakomliggande ekonomiska teorin behandlas som bakgrund. Den tar upp bl.a. några centrala indexaxiom och egenskaper hos olika indexar. Den behandlar mätningen av de komponenter som ingår i nationalräkenskaper och i olika index främst prisindexar. Centrala begrepp såsom företag och arbetsställe diskuteras liksom standardisering och några olika centrala standarder för t.ex. varu- och näringsgrenskodning. Den tar dessutom upp tekniker som är speciellt vanliga vid produktion av ekonomisk statistik t ex säsongrensning, länkning och editing. Den diskuterar också skillnaden mellan snabbstatistik, preliminärstatistik och definitiv statistik och lite om teorin bakom detta.

Kursens innehåll ger kunskaper som är av stor nytta inte bara vid framställning av ekonomisk statistik utan också vid tolkningen av ekonomisk statistik, bedömning av det ekonomiska läget samt för att göra ekonomiska prognoser.

Kursens lärandemål

Efter att ha genomgått kursen förväntas studenten kunna:

- redogöra för grunddragen i hur nationalräkenskapsystemet är uppbyggt.
- redogöra för olika typer av indexar både vad gäller innehåll och konstruktion samt något om deras för- och nackdelar.
- utforma en datainsamling avsedd att belysa pris- och/eller volymutvecklingen inom ett område.
- genomföra en säsongrensning med vanliga datorprogram
- länka två serier t.ex. efter en metodändring eller annan omläggning
- redogöra för och använda de vanligaste standarderna inom den ekonomiska statistiken
- utforma ett redovisningssystem med statistiska rapporter vid olika tidpunkter

Kunskapskontroll och examination och betygskriterier

Kunskapskontrollen sker genom dels inlämningsuppgifter, dels skriftligt och/eller muntligt prov.

Uppgifter och prov poängbedöms och kan tillsammans ge maximalt 100 poäng. Förutom poäng åsätts prov och inlämningsuppgifter även betyget ej godkänd eller godkänd. För godkänt resultat på momentet (betyg A-E) krävs dels att samtliga uppgifter åsatts betyget godkänd, dels att totalpoängen överstiger 50 poäng. Allt skall vara uppnått vid samma "kurstillfälle" dvs. under hösten 2009 fram tom tid för omtentamen. Betyget på momentet baseras på en sammanräkning av poängen som alltså maximalt kan vara 100 poäng.

Betygssättning sker efter en sjugradig betygsskala

- A. Utmärkt – motsvarar 90 – 100 poäng
- B. Mycket bra – motsvarar 80 – 89 poäng
- C. Bra – motsvarar 70 – 79 poäng
- D. Tillfredsställande – motsvarar 60 – 69 poäng
- E. Tillräckligt – motsvarar 50 – 59 poäng
- Fx Otillräckligt – motsvarar 30 – 49 poäng eller mer än 50 poäng utan att alla uppgifter och prov godkänts
- F Helt Otillräckligt – motsvarar mindre än 29 poäng

För att få godkänt på hela kursen krävs lägst betyget E på momentet. Betyget på kursen blir detsamma som på momentet.

Studering som godkänts på prov får ej genomgå förnyat prov för högre betyg. Normalt förfaller inlämningsuppgifter och skrivningsresultat efter höstterminen 2009. Efter detta skall student som ännu ej godkänts på hela momentet göra aktuell termins samtliga uppgifter och prov.

Undervisning

Undervisningen består av tre undervisningstillfällen om vardera tio timmar fördelat på två dagar. Schema framgår av institutionens hemsida. För att få gott resultat på kursen är det viktigt att närvara vid samtliga undervisningstillfällen.

Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng vilket i sin tur motsvarar 10 halvtidsveckor eller 200 arbetstimmar. En normal arbetsinsats skulle kunna fördelas enligt följande: 30 timmar undervisningstillfällen, 50 timmar arbete med inlämningsuppgifter, 5 timmar skrivning, 25 timmar självständigt genomräkning av övningsexempel (för hand eller med dator) samt 90 timmar läsning av litteraturen.

Kurslitteratur:

Utveckling och förbättring av den ekonomiska statistiken, slutbetänkande av Utredningen om översyn av den ekonomiska statistiken, SOU, 2002:118, Bilaga 3, Beräkningsrutiner för räkenskaperna, Stockholm (2002), (Finns att hämta på http://www.scb.se/statistik/NR/NR0103/_dokument/SOU2002.pdf)

The Swedish Consumer Price Index, A Handbook of Methods, (2001), SCB, (finns att hämta på <http://www.scb.se/statistik/PR/PR0101/handbok.pdf>)

I samband med undervisningen utdelat material. Föreläsninganteckningar som läggs ut på hemsidan betraktas som kurslitteratur.

Referenslitteratur:

Francois Lequiller & Derek Blades, (2007), Understanding National Accounts, OECD, (finns att hämta på <http://www.oecd.org/dataoecd/37/12/38451313.pdf>)

Consumer Price Index Manual - Theory and Practice, (2004), ILO, (finns att hämta på <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/guides/cpi/index.htm>)

Lärare:

Kursansvarig: Mikael Möller, 08 – 16 29 56, mikael.moller@stat.su.se
Martin Ribe, Anders Norberg, Birgitta Magnusson m fl

Preliminärt innehåll

Konsumentprisindex

Ekonomisk teori: (Indifferenskurvor, indexaxiom, index från utbuds- och efterfrågesidan, Pris- och volymindex, produktivitet, ...)

Olika indexkonstruktioner: (Laspeyre, Paasche, Fischer, Törnquist, Malmquist, ideala, superlativa, hedoniska etc) Kedjeindex

Olika indexar: (KPI, nettoprisindex, producentprisindex, exportprisindex, fastighetsprisindex, ... PPP, Levnadskostnadsindex ...)

Datainsamling, mätningsteori: (Korsklassifierad sampling, Vikter, HUT, korgbyte, subventionerade varor t ex sjukvård ...)

Datainsamling, speciella problem: (Kvalitetskorrektioner, reor, extrapris, boendekomponenten, nya varor, ...)

Nationalräkenskaper

Ekonomisk teori: (BNP, NNP, BNI, ... Investeringar och konsumtion, Utrikeshandel, Försörjnings- och betalningsbalansen, Producent- eller konsumentensidan, Input-Outputtabeller, flöden ...)

Uppbyggnad av BNP, Satelliträkenskaper: (Regionala räkenskaper, Miljöräkenskaper, hälsa ...)

Standardisering: (SNI, SPIN, SITC, SSK, Tullnomenklaturen, EAN, ... , maximikriteriet)

Datainsamling, datakällor

Prognoser, preliminärstatistik, slutlig statistik, revideringar, Kvalitetsindikatorer

Övrigt

Företagsregister: Uppdatering, nya, företag, branschändring, fusioner och avknoppning. Företag, arbetsställen, koncern, Områdesindelning, Urvalsmetoder, samordning, JALES (Samu)

Datakällor: Register, urvalsundersökningar, deklARATIONER, bokslut, momsregister, arbetsgivaravgifter/preliminärs katt,

Surveyemetodik: Fasta kontaktpersoner, Elektronisk datahämtning, Blankettkonstruktion, Koppling till bokföringsprogram

Tekniska problem: Editing och Imputering, Mikro- och makrogranskning, Sneda populationer, outliers

Tidsserieproblem: Länkning, säsongrensning

Uppgiftslämnarfrågor, kvalitet

Några specialundersökningar mot företag